

PRESENTATION

In all periods, due to its geopolitical location and importance, the geography where Turkey is located has been the main source of cultural richness and diversity, but also provided the grounds for natural and human-induced destructions and threats such as earthquakes and wars. Today, these threats are still existent in the close by geography of Turkey, leading to irreversible damages and losses in terms of the human habitat and lives, as well as the cultural heritage. The places such as the Ancient Site of Palmyra in Syria enlisted in the UNESCO World Heritage List, Aleppo Grand Mosque which was not only one of the oldest mosques of Syria but also held a very rare collection of religious manuscripts in its library, Buddha Statues in Bamiyan Valley in Afghanistan, the temples in Nepal and the Kathmandu Citadel which disappeared as a result of the earthquake in Nepal very recently are only a few of many other well-known or relatively less-known examples of cultural heritage destroyed and totally lost. In addition to all these threats, as much as the wars and natural disasters, the contemporary interventions to the built environment on behalf of the ‘development’ also cause the rapid destruction of cultural heritage both in Turkey and in its surrounding geography. Thereupon, survey, inventory, documentation, and conservation of cultural heritage gain increasing importance and urgency. At this instant, the contemporary role and importance of TÜBA-KED, commenced with the mission to establish a scientific publication, communication and discussion platform for the documentation, inventory and conservation of the cultural heritage facing with the danger of disappearance due to different reasons in our country and its near geography, become ever more evident.

TÜBA-KED considers ‘cultural heritage’ in its broadest sense and includes all tangible and intangible properties belonging to different periods and cultures those contributed to the formation and development of Turkey and its immediate geography until now. According to this broad definition, TÜBA-KED aims at constructing a scientific sharing and discussion medium by publishing qualified and original scientific studies related with all kinds of documentation, inventory and oral history studies in terms of cultural heritage and their conservation, repair, exhibition/interpretation, reintegration to the society and evaluation in terms of cultural industry perspective. It is possible to follow the reflections of the objectives of TÜBA-KED in the diversity of articles published in this current issue. In this issue of TÜBA-KED, there are seven articles related with different types and scales of cultural heritage, ranging from tangible to intangible, from archaeological heritage to architectural and urban heritage, and from object and finding scale to urban scale.

In the current issue, among the two articles focusing on the archaeological heritage, the article entitled as “Moldmade Bowls and Relief Wares Findings from Smyrna/İzmir Excavations” by Akın ERSOY presents the moldmade bowls, mold pieces and enclosed relief wares bowl pieces dating back to the Late Hellenistic Period, revealed during Smyrna Ancient City Excavations, and based on these findings, discusses the role of Smyrna and her hinterland in ceramic production. While in the other article entitled as “Protection Shelters and Presentation Interventions as Modern Interventions in Archaeological Sites” by Müge SAVRUM KORTANOĞLU, the protection shelters and presentation interventions considered as ‘modern interventions’ in archaeological sites are illustrated with examples from different archaeological heritage sites in Turkey, which are then discussed considering the effects of these modern interventions to the archaeological heritage sites in accordance with the international conservation principles and national legislative framework. The ‘bath’ as one of the prominent examples of architectural heritage, becomes the focus of the article entitled “Symbols Moved to the Baths: Thoughts on the Use of Tile in Kayseri Huand Hatun and Bursa Yeni Kaplıca Baths” by Sema GÜNDÜZ KÜSKÜ, in which the tile uses in two different baths, one dating back to Anatolian Seljukid and the other to Ottoman Period, are documented, together with a discussion on the similarities and differences of tile uses in different period baths. Tombstones, as another example of tangible cultural heritage, are covered in this issue with the article of Ersel ÇAĞLITÜTÜNCİGİL entitled as “Tombstones with Mosque and Landscape Depictions in Mosque Cemeteries of Central Urla (İzmir)”. In the article, mosque and landscape depictions in the tombstones located in cemeteries of mosques and masjits are presented together with their decoration characteristics. The article entitled as “Bağdadi Domed Mosques in the Province of Giresun” by Mustafa ŞAHİN, is another article related with architectural heritage in this issue. In the article, the author documents and presents the bağdadi domed mosques, once seen predominantly in the Black Sea Region while gradually diminishing

now, together with their construction techniques and characteristics. Considering urban heritage, in this issue there is the article entitled as “Determining the Assets of Residential District in Odunpazarı Urban Site for Establishing Conservation Decisions” by Deniz ÖZKUT, in which Eskişehir Odunpazarı Urban Site is documented, presented and evaluated for the purpose of urban conservation. In addition to the abovementioned studies related with tangible cultural heritage in different scales and types, there is also an article related with an intangible cultural heritage by Vedat ÇALIŞKAN entitled as “A Current Evaluation of an Intangible Cultural Heritage: The Anatolian Camel Dealing Culture and the Traditional Camel Wrestling Festivals”, which covers the documentation and presentation of different components of camel dealing culture and traditional camel wrestling festivals as important but gradually disappearing intangible cultural heritage in Anatolia. It is our wish to continue as in this issue, and even increase more, the diversity of the articles also in the following issues of TÜBA-KED.

In publishing and transmitting the 11th issue of TUBA-KED, many people have contributions and efforts. Together with Assoc. Prof. Dr. Harun ÜRER and Assoc. Prof. Dr. Ebru ERDÖNMEZ, as the editors of TÜBA-KED, we would like to express our deepest gratitude, first and foremost to Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR, the President of TÜBA, for his valuable role and support in reactivating TÜBA-KED; as well as to Prof. Dr. Kenan ÇAĞAN, Advisor to the President of TÜBA, for undertaking the academic coordination of the journal; to Cansu AKTAŞ and to Asiye KOMUT for carrying out the heavy and hard secretarial work; to Fatih Akın ÖZDEMİR for typography and design of the journal; to the esteemed authors of the articles in this issue for their contribution to this academic communication and discussion platform with their scientific works and to the meritorious referees of this issue for very careful reviews, and constructive comments that had significant role in improving the quality of the articles in this issue.

Doç. Dr. A. Güliz BİLGİN ALTINÖZ
Editor

SUNU

Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafya her dönemde jeopolitik konumu ve önemine bağlı olarak, bir yandan kültürel zenginlik ve çeşitliliğin kaynağını oluştururken, bir yandan da deprem ve savaşlar gibi doğa ve insan kaynaklı yıkım ve tehditlerin de gerekçesi olmuştur. Bugün de Türkiye'nin içinde bulunduğu yakın coğrafyada bu tehditler varlıklarını devam ettirmekte; çok sayıda insanın hayatını kaybetmesi ve zarar görmesinin yanı sıra, kültürel mirasın da olumsuz etkilenmesine ve hatta yıkımına neden olmaktadır. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan Palmyra antik kenti, Suriye'nin en eski camilerinden olan ve kütüphanesinde çok nadir dini el yazmaları bulunan Halep Ulucami, Afganistan Bamian'daki Buda Heykelleri, Nepal depremi sonucunda yok olan Nepal'deki Tapınaklar ve Katmandu Kalesi gibi yapı ve alanlar, yakın tarihlerde büyük zarar gören ya da tamamen yok olan daha nice bilinen ya da az bilinen kültürel mirasa örnektir. Tüm bu tehditlerin yanında, günümüzde, "gelişim" adına yapıcı çevreye yapılan çeşitli müdahaleler de en az savaş ve doğal afetler kadar, hem ülkemizde hem de içinde bulunduğumuz coğrafyada kültürel mirasın hızla yok olmasına neden olmaktadır. Tüm bunların karşısında kültürel mirasın saptanması, belgelenmesi, envanterinin oluşturulması ve korunmasının aciliyeti ve önemi giderek artmaktadır. Tam da bu noktada, ülkemizde ve yakın coğrafyamızda bulunan, her geçen gün farklı nedenlerle yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalan kültürel mirasın saptanması, belgelenmesi, envanteri ve korunması için bilimsel bir yayım, paylaşım ve tartışma ortamı oluşturma misyonuyla yola çıkmış olan TÜBA-KED'in güncel rolü ve önemi ortaya çıkmaktadır.

TÜBA-KED, Türkiye'nin ve içinde bulunduğu coğrafyanın şekillenişinde günümüze kadar etkili olmuş farklı dönem ve kültürlerle ait her türlü somut ve somut olmayan öğeleri kapsayacak biçimde "kültürel miras" tanımını en geniş yelpazesi ile ele almakta; buna yönelik her türlü belgeleme, envanter ve sözlü tarih çalışması ile bunların korunması, onarımı, sergilenmesi, topluma kazandırılması, kültür sektörü olarak değerlendirilmesiyle ilgili nitelikli ve özgün bilimsel çalışmaları yayınlamaya bu alanda bilimsel bir paylaşım ve tartışma ortamı oluşturmayı hedeflemektedir. TÜBA-KED'in bu hedefinin yansımalarını, bu sayıda yer alan makalelerin konu çeşitliliğinde de izlemek mümkündür. TÜBA-KED'in bu sayısında, somut kültürel mirastan somut olmayan kültürel mirasa, arkeolojik mirastan mimari ve kentsel mirasa, obje ve buluntu ölçeğinden kentsel ölçeğe kadar, Türkiye'nin farklı bölgelerinden, farklı nitelik ve ölçekteki kültürel mirasa ilişkin 7 makale yer almaktadır.

Arkeolojik mirasa odaklanan iki makaleden Akın ERSOY'un "Smyrna / İzmir Kazıları Kalıp Yapımı Kaseleri ve Kabartmalı Kaplar" başlıklı makalesi Smyrna Antik Kenti Kazılarında bulunan Geç Hellenistik Dönem'e tarihlendirilen kalıp yapımı kaseler, kalıp parçaları ve kabartmalı kapalı kap parçaları gibi arkeolojik buluntuların envanterini sunmanın yanı sıra, bu buluntular üzerinden o dönemde Smyrna kentinin ve art bölgesinin seramik üretimindeki rolünü tartışırken; Müge SAVRUM KORTANOĞLU'nun "Arkeolojik Alanlara Modern Müdahaleler Olarak Koruma Üst Örtüleri ve Sunum Müdahaleleri" başlıklı makalesinde arkeolojik alanlara yapılan 'modern müdahaleler' olarak koruma üst örtüleri ve sunum müdahaleleri Türkiye'deki farklı arkeolojik alanlardan örneklerle sunulmakta; bu modern müdahalelerin arkeolojik alanlara olan etkileri, uluslararası koruma ilkeleri ve ulusal mevzuat çerçevesinde tartışılmaktadır. Mimari mirasın önde gelen örneklerinden hamam yapılarına yönelik olarak, Sema GÜNDÜZ KÜSKÜ "Hamamlara Taşınan İmgeler: Kayseri Huand Hatun ve Bursa Yeni Kaplıca Hamamlarındaki Çini Kullanımları Üzerine Düşünceler" başlıklı makalesinde, biri Anadolu Selçuklu diğeri ise Osmanlı Dönemi'ne tarihlenen iki farklı dönem hamam yapısındaki çini kullanımlarını belgeleyerek sunmakta; benzerlik ve farklılaşmalarını tartışmaktadır. Başka bir somut kültürel miras örneği olan mezar taşları, ERSEL ÇAĞLITÜTÜNCİGİL'in "Urla (İzmir) Merkezdeki Cami Hazirelerinde Yer Alan Cami ve Manzara Tasvirli Mezar Taşları" başlıklı makalesinde ele alınmakta; makalede, Urla'da bulunan cami ve mescitlerin hazirelerinde tespit edilen mezar taşları cami ve manzara tasvirli süsleme özellikleriyle sunulmaktadır. Mimari mirasa ilişkin bir makale olan Mustafa ŞAHİN'in "Giresun İlindeki Bağdadi Kubbeli Camiler" başlıklı makalesinde ise özellikle Karadeniz Bölgesi'nde bir zamanlar yoğun olarak görülen, ancak giderek örnekleri azalan, bağdadi kubbeli camiler, inşa teknikleri ve özellikleriyle birlikte belgelenmekte ve sunulmaktadır. Kentsel miras konusunda ise Deniz ÖZKUT'un "Odunpazarı Kentsel Sit Alanında Konut Dokusu Özelliklerinin Koruma Kararlarının Oluşturulmasına Yönelik Olarak Saptanması" başlıklı makalesi yer almakta; makalede, Eskişehir Odunpazarı kentsel sit alanının koruma amaçlı belgelenmesi sunulmakta ve değerlendirilmektedir. Bütün bu farklı ölçek ve niteliklerdeki somut kültürel mirasa ilişkin çalışmaların yanı

sıra, bu sayıda yer alan Vedat ÇALIŞKAN'ın “Somut Olmayan Kültürel Bir Mirasın Güncel Bir Değerlendirmesi: Anadolu Devecilik Kültürü ve Geleneksel Deve Güreşi Şenlikleri” başlıklı makalesi, Anadolu'nun yok olmaya yüz tutmuş somut olmayan bir kültürel mirası olan devecilik kültürünün ve deve güreşi şenliklerinin tanıtımını, farklı bileşenleriyle belgelenmesini ve sunumunu kapsamaktadır. Bu sayıdaki makale çeşitliliğinin bundan sonraki sayılarda daha da artarak devam etmesi arzumuzdur.

TÜBA-KED'in 11. sayısının sizlere ulaşmasında çok sayıda kişinin katkısı ve emeği bulunmaktadır. Başta TÜBA-KED'in yeniden canlandırılmasında çok önemli rolü ve desteği olan TÜBA Başkanı Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR olmak üzere, derginin akademik koordinasyonu üstlenen TÜBA Başkanlık Danışmanı Prof. Dr. Kenan ÇAĞAN'a, sekreteryaya çalışmalarını yürüten Cansu AKTAŞ'a ve Asiye KOMUT'a, derginin dizgi ve tasarımını üstlenen Fatih Akın ÖZDEMİR'e, bilimsel çalışmalarını bizlerle paylaşarak hedeflediğimiz akademik üretim, paylaşım ve tartışma ortamına katkı koyan bu sayıda yer alan makalelerin değerli yazarlarına; yaptıkları titiz değerlendirmeler ve yapıcı eleştirilerle sunulan makalelerin niteliklerinin daha da arttırılmasında önemli rolleri olan değerli hakemlerimize, editörlük görevini beraber üstlendiğim Doç. Dr. Harun ÜRER ve Doç. Dr. Ebru ERDÖNMEZ ile birlikte teşekkürü borç biliriz.

Doç. Dr. A. Güliz BİLGİN ALTINÖZ
Editör